uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Zittingsplaats Haarlem

Bestuursrecht

zaaknummers: AWB 14/18040 (voorlopige voorziening)
AWB 14/ 18038 (beroep)

uitspraak van de voorzieningenrechter van 9 september 2014 in de zaak tussen

geboren op , van Iraanse nationaliteit,
verzoeker,
(gemachtigde: mr. M.R. Verdoner, advocaat te Amsterdam),

en

de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
verweerder,
(gemachtigde: mr. W.A. Kleingeld, werkzaam bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst).

Procesverloop

Bij besluit van 1 augustus 2014 (het bestreden besluit) heeft verweerder de aanvraag van verzoeker tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd afgewezen. Tevens is tegen verzoeker een inreisverbod voor de duur van twee jaar uitgevaardigd.

Verzoeker heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld. Hij heeft de voorzieningenrechter verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. Hij verzoekt verweerder te verbieden hem uit te zetten tot vier weken nadat de rechtbank op het beroep heeft beslist.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 2 september 2014. Verzoeker is verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde. Ter zitting is, door verzoeker opgeroepen, K , predikant, als getuige-deskundige gehoord.

Overwegingen

1. Indien tegen een besluit beroep bij de rechtbank is ingesteld, kan de voorzieningenrechter van de rechtbank die bevoegd is in de hoofdzaak, ingevolge artikel 8:81, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb) op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

2. Ingevolge artikel 8:86, eerste lid, Awb heeft de voorzieningenrechter na behandeling ter zitting van het verzoek om een voorlopige voorziening de bevoegdheid om onmiddellijk uitspraak te doen in de hoofdzaak, indien hij van oordeel is dat nader onderzoek redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de zaak. Er bestaat in dit geval aanleiding om van deze bevoegdheid gebruik te maken.

3. Bij de beoordeling betrekt de voorzieningenrechter de volgende feiten en omstandigheden. Verzoeker heeft eerder, op 6 juni 2012, een aanvraag tot het verlenen van een asielvergunning ingediend, die bij besluit van 30 november 2012 is afgewezen. Het door verzoeker tegen de afwijzing ingestelde beroep is bij uitspraak van 9 juli 2013 (AWB 12/38954) van deze rechtbank, zittingsplaats Arnhem, ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 25 februari 2014 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling, kenmerk 201307176/1/V4) is voornoemde uitspraak van deze rechtbank bevestigd.

4. Verzoeker heeft de onderhavige asielaanvraag op 28 juli 2014 ingediend. Ter onderbouwing heeft hij het volgende aangevoerd. Hij is bekeerd tot het christendom. Toen hij in de zomer van 2013 het AZC moest verlaten, verkeerde hij in problemen. Hij had geen dak boven zijn hoofd, had problemen met zijn familie en kon niet terug naar Iran, omdat hij daar werd gezocht. Het ging psychisch slecht met hem. Een vriend van verzoeker, M , die bekeerd was, heeft verzoeker een boek waarin het Evangelie van Johannes stond, gegeven, omdat dit verzoeker zou kunnen helpen. Aangekomen bij hoofdstuk 8 uit het Evangelie van Johannes werd verzoeker geraakt door de overeenkomst die de inhoud van dat hoofdstuk had met zijn eigen leven. Hierna is verzoeker regelmatig de kerk gaan bezoeken in , en volgt hij bijbellessen. Op 19 april 2014 is verzoeker in de Protestantse gemeente gedoopt. Verzoeker vreest in Iran problemen te krijgen vanwege zijn bekering.

Ten aanzien van de afwijzing van de asielaanvraag

5. Verweerder heeft bij de beoordeling van de aanvraag, onder verwijzing naar het besluit van 30 november 2012, artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw) betrokken. De verklaring van verzoeker dat hij is bekeerd tot het christelijk geloof wordt ongeloofwaardig bevonden. Verzoeker komt daarom niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 29 Vw.

6. Uit het ne bis in idem beginsel vloeit voort dat, indien na een eerder afwijzend besluit een materieel vergelijkbaar besluit wordt genomen, op voorhand moet worden aangenomen dat laatstgenoemd besluit door de bestuursrechter niet mag worden getoetst als ware het een eerste afwijzing. Slechts indien door de vreemdeling in de bestuurlijke fase nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden zijn aangevoerd, kunnen dat besluit, de motivering ervan en de wijze waarop het tot stand is gekomen door de bestuursrechter worden getoetst. Dat geldt ook indien uit hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd kan worden afgeleid dat zich een voor hem relevante wijziging van het recht voordoet.

6.1 De voorzieningenrechter beoordeelt ambtshalve of aan de aanvraag nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden ten grondslag zijn gelegd. Daaronder moeten worden begrepen feiten en omstandigheden die zijn voorgevallen na het nemen van het eerdere besluit of die niet voor het nemen van dat besluit konden worden aangevoerd en bewijsstukken van reeds eerder aangevoerde feiten of omstandigheden die niet voor het nemen van het eerdere besluit konden worden overgelegd. Dergelijke nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden rechtvaardigen echter geen nieuwe rechterlijke beoordeling, indien op voorhand is uitgesloten dat hetgeen alsnog is aangevoerd of overgelegd kan afdoen aan het eerdere besluit.

7. De voorzieningenrechter stelt vast dat het bestreden besluit materieel vergelijkbaar is met het besluit van 30 november 2012, zodat voornoemd toetsingskader van toepassing is.

De voorzieningenrechter zal daarom allereerst beoordelen of verzoeker nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden naar voren heeft gebracht.

8. Verzoeker heeft als nieuw gebleken feit of veranderde omstandigheid aangevoerd dat hij sinds zijn vorige aanvraag bekeerd is tot het christendom en op 19 april 2014 is gedoopt. Verzoeker heeft ter onderbouwing hiervan een doopakte en twee schriftelijke verklaringen van H. , pastoraal contactpersoon AZC , overgelegd. In één van voornoemde verklaringen is een e-mailwisseling van 20 december 2013 tussen en opgenomen, alsmede een schriftelijke verklaring van verzoeker waarom hij gedoopt wil worden. Ter nadere onderbouwing van de gestelde doop is in beroep een schriftelijke verklaring van), preses van de Classis van de Protestantse kerk, overgelegd. Voorts heeft de door verzoeker ter zitting opgeroepen getuige-deskundige het plaatsvinden van de doop op 19 april 2014 bevestigd, en, onder meer, verklaard over de wijze van toetsing van de overtuiging tot bekering.

8.1 Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld, zoals ter zitting gehandhaafd, dat de authenticiteit van de doopakte niet is komen vast te staan, althans dat verweerder de authenticiteit daarvan in het midden laat. In het voornemen, dat in het bestreden besluit is ingelast, heeft verweerder in dit verband verwezen naar het onderzoek van 17 juni 2014 van de Koninklijke Marechaussee naar de doopakte, waarin is geconcludeerd dat dit document niet te beoordelen is op authenticiteit omdat geen referentiemateriaal beschikbaar is. Daarnaast heeft verweerder als verbazingwekkend aangemerkt dat verzoeker op Witte Zaterdag stelt te zijn gedoopt, wat hoogst ongebruikelijk is. Voorts heeft verweerder bevreemdingwekkend bevonden dat de doopakte niet is voorzien van een dooptekst en is ondertekend met een niet bestaande en bovendien foutief gespelde functie van "preses classis".

8.2 De voorzieningenrechter is van oordeel dat, gelet op de schriftelijke toelichting van op haar ondertekening van de doopakte als preses classis, en de ter zitting gegeven toelichting van K – wiens deskundigheid door de voorzieningenrechter op de zitting is vastgesteld en door verweerder niet is betwist – op de door hem uitgevoerde doop van verzoeker op 19 april 2014, en op de ondertekening van de doopakte door de daarbij aanwezige preses classis, vast is komen te staan dat de doop van verzoeker heeft plaatsgevonden op 19 april 2014 en dat de doopakte ten bewijze daarvan origineel is.

De voorzieningenrechter wijst voorts op de uitspraak van de Afdeling van 27 juni 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:101), waarin is overwogen dat, indien een vreemdeling aan een opvolgende aanvraag ten grondslag legt dat hij is bekeerd, een origineel doopcertificaat betreffende een van na beëindiging van de vorige asielprocedure daterende doop een nieuw gebleken feit of veranderde omstandigheid is dat tot toetsing van het besluit noopt.

Gelet op het voorgaande is de voorzieningenrechter van oordeel dat in de onderhavige zaak sprake is van een rechtens relevant nieuw gebleken feit of veranderde omstandigheid en kan de voorzieningenrechter het bestreden besluit, de motivering ervan en de wijze waarop het tot stand is gekomen, toetsen.

9. Verzoeker voert in beroep aan dat de kerk in Nederland de enige autoriteit is die beoordeelt of iemand klaar is voor bekering tot het christendom. De beoordeling van de kerkelijke autoriteiten zijn door verweerder gepasseerd.

9.1 Onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 6 maart 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:890), is de voorzieningenrechter van oordeel dat verweerder zich op goede gronden op het standpunt heeft gesteld dat de ondersteunende verklaringen van de kerkelijke autoriteiten verzoeker niet ontslaan van de plicht om overtuigende verklaringen af te leggen met betrekking tot zijn bekering en het proces dat tot de bekering heeft geleid. Het is aan verweerder om zich aan de hand van de verklaringen van de betrokken vreemdeling en eventuele verklaringen van derden een oordeel te vormen over de geloofwaardigheid van de gestelde bekering. Voor zover het betoog van verzoeker ertoe strekt dat verweerder geen beoordelingsruimte heeft in geval de bekering is bevestigd door kerkelijke autoriteiten, faalt het derhalve. De vraag of verweerder bij zijn beoordeling (voldoende) gewicht heeft toegekend aan de verklaringen van de kerkelijke autoriteiten, zal in het hiernavolgende overweging onder 10.2.3 worden betrokken.

10. Verzoeker voert voorts aan dat verweerder zijn verklaringen ten onrechte ongeloofwaardig heeft geacht.

10.1 Verweerder heeft in de zienswijze, die in het bestreden besluit is ingelast, bij de beoordeling of sprake is van een geloofwaardige bekering, zijn vaste gedragslijn toegepast die volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 24 mei 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:CA0955). Deze vaste gedragslijn houdt in dat verweerder een vreemdeling vragen stelt die - voor zover toepasselijk in het concrete geval - grofweg worden onderverdeeld in vragen over de motieven voor en het proces van bekering, waaronder de betekenis en praktische uitvoering van een eventuele doop en doopplechtigheid, en over de persoonlijke betekenis van de bekering of de geloofsovertuiging voor een vreemdeling. Voorts betreft het vragen die betrekking hebben op algemene, basale kennis van de geloofsleer en geloofspraktijk. Ten slotte verwacht verweerder dat een vreemdeling, die stelt dat kerkgang onderdeel is van zijn geloofsovertuiging, daarover vragen weet te beantwoorden, bijvoorbeeld waar de kerk zich bevindt die hij bezoekt, op welk tijdstip de dienst of de mis plaatsvindt, en hoe deze verloopt. Soortgelijke vragen stelt verweerder ook over andere door een vreemdeling genoemde uitingen van zijn gestelde geloofsovertuiging, zoals evangeliseringsactiviteiten. Zoals volgt uit voormelde uitspraak van 24 mei 2013 neemt verweerder tot uitgangspunt dat aan een bekering van een vreemdeling die afkomstig is uit een land waar de bekering tot een andere dan de in dat land lang algemeen gangbare geloofsovertuiging maatschappelijk onacceptabel is, een weloverwogen en welbewuste keuze ten grondslag ligt.

10.1.1 Verweerder heeft aan zijn standpunt dat de bekering niet geloofwaardig is het volgende ten grondslag gelegd. Verzoeker, die verklaarde met het Christendom in aanraking te zijn gekomen op het moment dat hij problemen had, is er niet in slaagt duidelijk te maken hoe het geloof hem concreet hielp bij deze problemen. Uit de verklaringen van verzoeker is voorts niet duidelijk af te leiden dat sprake is geweest van een proces van bekering. Voorts zijn de verklaringen van verzoeker over de verandering die het Christendom bij hem persoonlijk te weeg heeft gebracht dermate summier dat hieruit niet kan worden geconcludeerd dat sprake is van een persoonlijke verandering, noch dat de gestelde verandering samenhangt met de gestelde bekering. Bevreemding heeft voorts gewekt dat verzoeker op het moment dat hij aangaf met Pasen te willen worden gedoopt, vanwege het bijzondere belang dat verzoeker aan Pasen verklaart toe te kennen, geen idee had wanneer Pasen was. Evenmin heeft verzoeker blijk gegeven van een basale kennis van het geloof, noch kon hij aangeven welke liederen worden gezongen in de kerk, die hij stelt wekelijks te bezoeken. Voorts is bevreemdingwekkend dat verzoeker niets kan verklaren over de inhoud van de bijbelpassages die zijn vriend M stelt met hem gelezen te hebben, aldus nog steeds verweerder.

10.2 De voorzieningenrechter is van oordeel dat de beroepsgrond slaagt. Weliswaar heeft verweerder zich gelet op het onherroepelijk geworden besluit van 30 november 2012 op het standpunt kunnen stellen dat van het asielrelaas een positieve overtuigingskracht dient uit te gaan, op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting, in het bijzonder de verklaring van de getuige-deskundige, heeft verweerder, op grond van de gegeven motivering, in redelijkheid niet tot de conclusie kunnen komen dat de bekering van verzoeker tot het Christendom ongeloofwaardig is. Daartoe wordt als volgt overwogen.

10.2.1 De voorzieningenrechter acht verweerders standpunt dat verzoeker onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt hoe het geloof hem concreet hielp bij zijn problemen, onvoldoende gemotiveerd. Uit hetgeen verzoeker heeft verklaard blijkt immers dat hij in een hulpeloze situatie verkeerde, en dat het Christendom hem rust, kracht en hoop gaf om, ondanks de problemen waarin verzoeker verkeerde, niet op te geven. Dat daarmee onvoldoende duidelijk is gemaakt wat het Christendom verzoeker bood, kan derhalve niet worden gevolgd. Evenmin valt in te zien, zonder verdere motivering die ontbreekt, dat de verklaring van verzoeker dat hij "geen andere oplossing" had, als toelichting op de problematische situatie waarin verzoeker verkeerde, afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van de bekering.

10.2.2 Verweerder heeft voorts onvoldoende gemotiveerd waarom verzoekers verklaringen onvoldoende blijk geven van een proces van bekering, of dat verzoeker niet inzichtelijk heeft gemaakt wat de bekering voor hem persoonlijk betekende. In de gegeven motivering, die er samengevat op neer komt dat verzoeker ten aanzien van het proces van bekering met name verklaart over toegenomen bijbelkennis, is geenszins kenbaar betrokken wat verzoeker overigens heeft verklaard. In dit verband stelt de rechtbank vast dat uit verzoekers verklaringen blijkt dat het bekeringsproces is begonnen met het lezen van hoofdstuk 8 van het Evangelie van Johannes, dat hem raakte omdat verzoeker daarin overeenkomsten zag met zijn eigen leven. In de verklaringen wordt die overeenkomst onderbouwd met een verklaring over een beschuldiging aan zijn adres van zijn broer in het verleden. Voorts blijkt uit de verklaringen dat verzoeker zich tijdens zijn eerste bezoek aan de kerk nog niet als gelovige beschouwde, maar dat hij wel onder de indruk was van de sfeer. Hierna, zo blijkt uit de verklaringen, is verzoeker zich meer gaan verdiepen in de bijbel en volgde bijbellessen. Ook Lucas 15 sprak verzoeker aan, zo verklaarde hij, omdat verzoeker niet trots is op zijn verleden. Verzoeker verklaarde dat sprake was van een zeer geleidelijk proces. Daarbij haalde hij aan dat hij in dat proces een keer tot tranen geroerd was door een gebed van een man in de kerk in . Uit de verklaringen blijkt verder dat verzoeker, vanwege zijn verlangen zijn oude leven achter zich te laten en een nieuw leven te beginnen, bijzonder belang toekende aan Pasen en dat hij het moment waarop hij vernam met Pasen te kunnen worden gedoopt, ervoer als teken dat de Heilige geest hem had ontvangen. Voorts verklaarde verzoeker dat zijn bekering hem persoonlijk veranderde, in de zin dat hij leerde dat het belangrijk is niet hebzuchtig te zijn, of om fouten te erkennen. Dit wordt in de verklaringen toegelicht met twee voorbeelden die in zijn vriendenkring hebben plaatsgevonden. Zonder nadere motivering kan de voorzieningenrechter niet volgen dat verzoeker met voorgaande (kort) weergegeven verklaringen onvoldoende blijk heeft gegeven van een proces van bekering. Evenmin kan worden gevolgd dat verzoeker met het noemen van twee (concrete) voorbeelden ter onderbouwing van een persoonlijke verandering, onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt wat de bekering voor verzoeker persoonlijk betekende.

10.2.3 Het voorgaande geldt te meer nu in de door verzoeker bij de aanvraag overgelegde schriftelijke verklaring van H het proces tot bekering wordt bevestigd. Zo is daarin

opgenomen: "In deze tijd heb ik op een gegeven moment bijna letterlijk met zich zelf zien worstelen. Hij vertelde mij dat zijn familie begreep dat hij bezig was met een bekering naar het Christendom. Zijn zus die indringend op hem insprak om dat niet te doen. Zijn moeder die dreigde hem niet meer te willen spreken/zien." Uit de motivering die aan de ongeloofwaardig gevonden bekering ten grondslag ligt, blijkt niet dat de verklaring van H daarin kenbaar is betrokken. Ook hiermee is niet voldaan aan de eisen die aan de motivering dienen te worden gesteld, te meer nu verweerder ter zitting heeft toegelicht dat, ten aanzien van de verschillende elementen die een rol spelen bij de geloofwaardigheid van verzoekers bekering, aan het proces van bekering het zwaarste gewicht is toegekend. Voorts is in het bestreden besluit ten onrechte geen waarde toegekend aan de door verzoeker ingebrachte doopakte. Zoals reeds onder 8.2 is overwogen, is vast komen te staan dat de doop heeft plaatsgevonden. Ook hierom mist de ongeloofwaardig gevonden bekering een deugdelijke motivering. Daar komt bij dat de getuige-deskundige, die de doop van verzoeker heeft uitgevoerd, ter zitting heeft verklaard dat de overtuiging van verzoeker voorafgaand aan de doop is getoetst; in het geval van verzoeker is het onderzoek naar de overtuiging door ouderlingen verricht, die de getuige-deskundige tijdens twee ontmoetingen hebben geïnformeerd. Voor de getuige-deskundige staat buiten enige twijfel dat de bekering van verzoeker oprecht is.

10.2.4 Daarnaast heeft verzoeker naar het oordeel van de voorzieningenrechter over Witte Donderdag, Goede Vrijdag en de kruisiging van Jezus gedetailleerd en uitgebreid verklaard. Niet valt in te zien dat verzoeker hiermee geen blijk heeft gegeven van een basale kennis over het geloof. Onder verwijzing naar de in beroep ingebrachte reactie van H van 16 augustus 2014 is de voorzieningenrechter van oordeel dat een basale kennis van het geloof in redelijkheid niet vereist dat de voetenwassing op Witte Donderdag wordt vermeld, dat exact kan worden aangeduid wie verantwoordelijk voor de veroordeling was van Jezus, of wie Jezus van het kruis heeft gehaald. De tegenwerping dat verzoeker niet wist wanneer Pasen viel op het moment dat hij had aangegeven met Pasen te willen worden gedoopt, gaat voorts geheel voorbij aan de verklaring van verzoeker dat het tijdstip waarop Pasen valt voor hem irrelevant was. Ook op grond van het voorgaande mist het besluit een deugdelijke motivering.

10.2.5 Voorts heeft verzoeker gedetailleerd verklaard over zijn kerkgang. Anders dan verweerder is de voorzieningenrechter van oordeel dat het feit dat verzoeker niet kan aangeven welke liederen in de kerk worden gezongen, in redelijkheid geen afbreuk kan doen aan de geloofwaardigheid van het gestelde kerkbezoek. Voorbij is gegaan aan de verklaringen van verzoeker waaruit blijkt dat hij weet dat de liederen uit het hoofdstuk Psalmen komen en dat de liederen nummers hebben, maar dat zijn Nederlands onvoldoende is om de liederen te kunnen verstaan.

11. Het voorgaande leidt ertoe dat de in het bestreden besluit opgenomen motivering de conclusie dat sprake is van een ongeloofwaardige bekering niet kan dragen. Het beroep zal reeds hierom gegrond worden verklaard. De overige beroepsgronden tegen de afwijzing van de asielaanvraag behoeven daarom geen beoordeling.

12. Het bestreden besluit voor zover betrekking hebbend op de afwijzing van de asielaanvraag zal wegens strijdigheid met artikel 3:46 Awb worden vernietigd. De voorzieningenrechter ziet in hetgeen door verweerder ter zitting naar voren is gebracht geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het bestreden besluit geheel of gedeeltelijk in stand te laten, omdat de voorzieningenrechter van oordeel is dat het gebrek niet kan worden hersteld

en verweerder bij het nieuwe op de aanvraag te nemen besluit, waartoe verweerder zal worden opgedragen, moet uitgaan van de geloofwaardigheid van de gestelde bekering.

Ten aanzien van de vertrektermijn en het inreisverbod

13. De vernietiging van het bestreden besluit leidt ertoe dat de grondslag aan het inreisverbod is komen te ontvallen. Voor zover het bestreden besluit betrekking heeft op het uitvaardigen van een inreisverbod, zal het hierom worden vernietigd.

14. De voorzieningenrechter verklaart het beroep gegrond.

15. Nu in de hoofdzaak is beslist, wijst de voorzieningenrechter het verzoek af.

16. De rechtbank zal met toepassing van artikel 8:75, eerste lid, Awb verweerder veroordelen in de kosten die eiser heeft gemaakt. De kosten zijn op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht € 974,00 (1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting, wegingsfactor 1).

Beslissing

De voorzieningenrechter:
- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit van 1 augustus 2014;
- draagt verweerder op binnen zes weken na de datum van verzending van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen op de aanvraag;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten en draagt verweerder op € 974,-- te betalen aan eiser in verband met het beroep;
- wijst het verzoek om voorlopige voorziening af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. L.M. Kos, voorzieningenrechter, in aanwezigheid van mr. C.C. Westermann-Smit, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 9 september 2014.

griffier voorzieningenrechter

Afschrift verzonden aan partijen op: 09 SEP. 2014

Coll:

Rechtsmiddel
Tegen deze uitspraak, voor zover het de hoofdzaak betreft, kan binnen een week na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

RECHTBANK ... 'S-GRAVENHAGE

Voor eensluidend afschrift.
De griffier van de rechtbank te 's-Gravenhage